

ד"ר אברהם שטינברג השקפת היהדות על החיים המיניים

היהדות מתייחסת לחיים מיניים בדרך הממוצעת, בהליכה בשביל הוהב, תוך שיווי משקל בין העמדות הקיצוניות הקיימות בחשיבה ובמעשים של קבוצות אנושיות שונות, וכפי שקבע הרמב"ם באופן כללי¹: „הדרך הישרה היא מידה בינונית שבכל דעה ודעה מכל הדעות שיש לו לאדם... ודרך זו היא דרך החכמים“.

מצד אחד מכירה היהדות ברחף המיני כיצר טבעי וקיים, מאפשרת ואף מעודדת את הצדדים החיוביים והליגיטימיים של האקט המיני ונמנעת מהתחסדות יתר, סגפנות ופרישות מינית מוחלטת. ומאידך, מגבילה היהדות את העיסוק המיני, דורשת משמעת קפדנית של מוסריות מינית, ורואה בניאוף ובסטיות מיניות על כל גווניהם את אחד החטאים הכבדים והחמורים ביותר גגד הקב"ה ונגד החברה.

על מנת להדריך את האדם בשביל הוהב בתחום המיני — שהוא עדין, מסובך וקשה מבחינה רגשית ומוסרית — בנו חז"ל וחכמי ההלכה והמוסר בנין שלם של הלכות, הגדרות והנחיות ביחס לכל שטח בחיי המין, עד לפרטי פרטים. כל זאת מתוך מגמה להוציא לפועל בצורה מושלמת עד כמה שאפשר את ההיבטים החיוביים שבמין ולמנוע ולרסן את כל הצדדים השליליים שבאותו מעשה.

ואף כי נושא חיי המין ראוי לו להישאר אינטימי וחסוי ואין להרהר ולדבר עליו ללא צורך — אך מאידך חשיבותו המעשית גדולה עד מאד, ועל כן חובה על חכמי ההלכה והרפואה כאחת להקדיש לנושא זה תשומת לב רבה. ואמנם, כאמור, כך הוא הדבר. יש לגנות את העסוק בנושאי מין לשם תאוה ויצר גרידא, כגון ספרות פורנוגרפית, סרטי תועבה וכיוצ"ב, אך מאידך יש לציין לחיוב את העיסוק בהיבטים הרפואיים של הנושא, ובחדאי שיש לברר ולדעת את עמדת ההלכה בתחום זה. וכן כתב השל"ה¹: „צריך ללמוד, לשמור, לעשות ולקיים את כל דברי הטור או"ח סי' ר"מ ואה"ע סי' כ"ה, וצריך האדם להיות בקי בע"פ בכל מילה ומילה הכתוב שם, זולת ענין הפיכת שולחן המוזכר שם“.

חכמי ישראל הכירו בעובדה שאין מעשה בו יוכל האדם להתעלות ולהתרומם למדרגת שותף להקב"ה באופן הפעיל ביותר כמו במעשה היווג שבין איש לאשתו, שהרי כך קבעו חז"ל²: „שלשה שותפים הן באדם, הקב"ה אביו ואמו“. ומאידך אין לך מעשה שבו יכול אדם לרדת לשפל המדרגה עד הדמיון לבהמה כאותו מעשה עצמו. וכך קבע ר' יעקב עמון בסדורו³: „כד

1 רמב"ם, דעות, א. ד.

וא הובאו דבריו כאליה רבה, או"ח ר"מ, א'.

2 קידושין, ל. ב; קהלת רבה, ה. יג; פס"ז, תוריע, יב, ג; וע"ע בוורה, ב, צג, ע"א ועוד.

3 ר' יעקב עמון, סידור בית יעקב, הוצאת למברג, מטות כסף, עמ' 160.